

Creu dels caiguts a Rafelbunyol (I'Horta). L'alcalde del Partit Popular, Jaume Garcia, ha negat la petició de la UPV de retirar-la i ha instat els nacionalistes a "buscar-ne els propietaris".

Entre la nostàlgia i la temptació cantonalista

Els partits d'extrema dreta amb aspiracions parlamentàries viuen al País Valencià moments baixos. Mentrestant, el Partit Popular recull des de trànsfuges del falangisme a censors franquistes tot passant per cantonalistes alacantins.

Manuel Fraga no s'equivoca. L'experimentat polític conservador manifestava la setmana passada que: "el Partit Popular ha aconseguit que Espanya siga un dels pocs països on no hi ha extrema dreta violenta, perquè l'hem feta moderada, constitucional". Era una manera subtil de reconèixer que molts elements d'aquesta extrema dreta, a la recerca d'opcions políti-

ques més pragmàtiques, s'havien dirigit cap al Partit Popular. Aquesta tàctica intentava d'evitar la identificació entre els partits ultres i els moviments violents de grups com els *skinheads* i, a la vegada, d'aconseguir alguna quota de poder. Fernando García, líder màxim del partit Unión Centrista, l'hereu del CDS, feia bromes sobre aquesta estratègia i denunciava, contra les paraules de Fraga, que "en el Partit Popular encara hi ha molta gent que anava als mítings amb cadenes, i no era precisament perquè nevarà..." El País Valencià no és una excepció en aquest procés i al si del Partit Popular encara són visibles noms de passat "poc democràtic". L'arribada d'Eduardo Zaplana a la presidència de la Generalitat i la influència de la federació provincial del PP d'Alacant, que ell controlava, ha incorporat uns altres elements a les cúpules del poder: els cantonalistes alacantins, que han decidit també metamorfosar-se en "liberals centristes".

Sense ultres. Les llistes electorals valencianes ofereixen poques ofertes al votant estrictament ultra. Únicament la Falange Espanola Auténtica, la FEA, presenta llistes a les tres províncies per al Congrés dels diputats tot i que haurà de suportar en les llistes al senat la competència de l'escissió de la Falange Espanola Independiente. La llista amb més probabilitats d'aglutinar el vot d'extrema dre-

RAFA GIL

Fernando Giner en l'època en què era del CDS. Abans de ser d'UV i PP i després de presentar-se a eleccions per la Falange.

José Joaquín Ripoll. Ara portaveu del Consell de la Generalitat valenciana i, abans, fervorós defensor del "País Alicantino".

ARXIU

ta, però, és la d'Alianza por la Unidad Nacional, el partit de Ricardo Sáenz de Ynestrillas (detingut la setmana passada pels incidents en una manifestació on demanava la pena de mort) que concorre per la circumscripció de València. Ynestrillas ha tingut sempre un públic fidel a València; no debades va ser ací on presentà públicament el seu primer projecte polític, el Movimiento Social Español. El nou intent recull les forces de las Juntas Españolas, que treballen intensament durant les darreres setmanes a la seua seu del carrer de Garrigues de la ciutat de València, i les que encara queden, si en queden, del dissolt Frente Nacional.

Però els esforços d'uns i altres trobaran en aquesta convocatòria

un entrebanc més que fort. Molts dels votants valencians d'aquesta òrbita troben en els noms del Partit Popular figures amb les quals els és ben fàcil d'identificar-se. Començant pels més nostàlgics, els resultarà senzill trobar en el PP antics alts càrrecs de la Falange. El senador territorial pel País Valencià, José Miguel Ortí Bordàs, i el vice-president de les Corts valencianes, José Cholbi, en són un bon exemple. Tots dos, però, mai no han negat la seua procedència i han defensat el seu treball dins les estructures del *Movimiento* com a intents de fer el canvi, "des de dins". No obstant això, mentre Ortí Bordàs era vice-secretari general del *Movimiento* tenia fama de ser, segons paraules que li dedicà l'intel·lectual Gregorio Morán: "*depurador implacable de demòcratas*". En les primeres eleccions democràtiques, de fet, no va ser admès en les llistes d'UCD a causa de la seua personalíssima concepció de la política i hagué de córrer amb un partit creat per ell mateix sota el nom de Centristas Independientes. José Cholbi, per la seua banda, té en el seu currículum pre-democràtic el càrrec de màxim responsable del *Movimiento* per la província d'Alacant i un altre lloc, potser més definitori, com a censor de guions en les instal·lacions de Televisió Espanyola.

Un altre càrrec del Partit Popular amb arrels falangistes és el diputat autonòmic Fernando Giner Giner. Giner va eixir de la relativa grisor que envoltava la seua trajectòria política just abans de les darreres eleccions autonòmiques, quan va decidir ingressar en el PP. Fins a aquell moment era diputat autonòmic per Unió Valenciana i un dels més agressius defensors del secessionisme lingüístic. El seu pas al Partit Popular va ser comprès com una maniobra dels conservadors per restar vots

als regionalistes, amb els quals comparteixen espai electoral. Aquest, però, no era el primer canvi de Fernando Giner, ja que abans havia estat membre destacat del Centre Democràtic i Social (CDS) i, encara abans, el 1977, amb 22 anys, va concórrer a les eleccions generals en les llistes de l'Asociación de la Falange Española y de las JONS Auténtica. Una autèntica carrera camaleònic-política de difícil comparació.

Amb Giner, altres figures del Partit Popular se sentiren atretes per l'univers ultradretà quan ja el dictador havia mort i s'iniciava el mitificat procés de la transició. La seua adscripció era ben diversa. Així, per exemple, Enrique Montalbo, actual regidor de neteja pública de l'Ajuntament d'Alacant i propietari de l'empresa del mateix sector *Quimiservis*, apostà per Fuerza Nueva, capitanejada per l'incombustible Blas Pinar, mentre que César Augusto Adsuar, alcalde de Crevillent i portaveu del PP a la Diputació d'Alacant no amagava les seues simpaties per l'organització nazi CEDADE.

Alguns altres, però, es van fer famosos més pels seus gestos que no per cap adscripció concreta. Així, per exemple, José María Rodríguez Galán, regidor a Alacant, de qui es conta el treball que es va esmerçar a recollir el que quedava del "*museo-prisión*" de José Antonio Primo de Ribera, abans que fóra ensorrat i reconvertit en alberg juvenil per la primera administració socialista. Rodríguez Galán s'ha tornat inesperadament popular en els últims dies després de fer pública la seua idea d'"eliminar" els captaires de la ciutat d'Alacant per evitar el mal efecte que produeixen. Una altra gesta ben recordada és la del portaveu dels populars en la Diputació de València, Juan Carlos Gimeno. Gimeno va ser un dels darrers valencians a fer una pública ofrena floral als peus de l'estàtua del Caudillo, que també les autoritats socialistes van retirar. El gest de Gimeno no va ser un cas aïllat i, de fet, és un dels membres del PP que millors contactes mantenen amb els elements ultres. Entre altres, s'ha entrevistat amb el mateix Ynestrillas en alguna de les seues visites a València, en concret a la urbanització Colinas de San Antonio de la localitat de Paterna (l'Horta). Un dels seus amics dins d'aquest ambient és el detectiu Juan de Dios Vargas Ramos que en la seua època estudiantil va ser membre actiu del sindicat universitari d'extrema dreta Alternativa Universitaria. Vargas va ser un dels detectius implicats en l'escàndol de les presumptes escoltes telefòniques en la seu de la Diputació de València. Un afer tèrbol amb gran protagonisme de Gimeno que va acabar en no-res.

Des del 'País Alicantino'. Una altra de les curioses incorporacions al Partit Popular

Juan Carlos Gimeno, diputat provincial del Partit Popular. Autor d'ofrenes florals al monument del Caudillo i amfitrió valencià de Ricardo Saenz de Ynestrillas.

en el País Valencià és la que representen els fundadors i més actius membres durant un període del partit Unidad Provincial Alicantina (UPRA): José Joaquín Ripoll, diputat a les Corts Valencianes i portaveu del Consell de la Generalitat, Juan Rodríguez Marín, també diputat autonòmic i Carlos Alcalde, secretari general de la Conselleria d'Educació i Cultura. Tots tres van impulsar el projecte d'UPRA. Aquesta formació es va crear l'any 1986 com a resposta contra Alianza Popular per part d'un sector d'aquest partit a Alacant situat més a la dreta i amb una particular visió de la realitat alacantina. UPRA recollia el testimoni d'altres partits d'inspiració cantonalista i feia seu l'intent de donar l'autonomia a un imaginari "País Alicantino" que correspondria als límits de la província d'Alacant. El partit, a més, tenia com a una de les seues idees bàsiques la de retirar el "valencià fals i obligatori" de les escoles. A canvi, apostaven per una veritable "llengua valenciana" que s'estudiaria de forma voluntària a les zones valencianoparlants del "País Alicantino".

La trajectòria d'UPRA, que encara conserva alguns regidors a localitats castellanoparlants com Villena, es va veure marcada pel fracàs en les eleccions autonòmiques del 1987 i les eleccions europees del 1989, quan el partit va donar suport a la candidatura de Ruiz Mateos, a qui va prestar la seua seu central. Aquells tres defensors del "País Alicantino" abandonaren l'aventura cantonalista per retornar als escenaris polítics de la mà del Partit Popular al mateix temps que Eduardo Zaplana començava el seu ascens cap als llocs de màxima decisió. El canvi, encara recent, no els ha produït, sembla, cap trauma ideològic.

Jordi Sebastià